

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/702/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3213203235
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3213203235.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľa: Y. W., a.s., IČO: 35 763 469, U. XX, U., právne zastúpeného JUDr. K. U., advokátom so sídlom v U., M. XX, proti odporcovi: G. Y., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom T. XXXX/X, U. nad U., t.č. na neznámom mieste, v konaní zastúpeného opatrovníčkou Mgr. W. S., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, o zaplatenie 1.299,87 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, zo dňa 04. februára 2014, č.k. 5C/50/2013-74 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej - zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania p o t v r d z u j e .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi sumu 866,92 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 866,92 eur od 10.07.2011 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol . O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia sumy 1.299,87 eur spolu s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 10.07.2011 do zaplatenia z titulu neuhradených faktúr za poskytnuté služby, mesačné poplatky, iné poplatky a zmluvnej pokuty, čo odôvodnil tým, že uzavrel s odporcom dňa 30.08.2007 zmluvu o pripojení č. 2677017, na základe ktorej bola odporcovi aktivovaná SIM karta s prideleným telefónnym číslom XXXXXXXXXX. K tejto zmluve bol dňa 30.08.2007 uzatvorený dodatok, na základe ktorého si odporca dohodol balík služieb "100 Viac", vychádzajúc z ktorého, bol odporcovi poskytnutý mobilný telefón Sony Ericsson K550i za zľavnenú cenu 0,03 eur, pričom jeho skutočná cena bola 198,83 eur. Odporca sa okrem iného zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov. Pre prípad porušenia zmluvných povinností s následkom odstúpenia od zmluvy, bola v dodatku dojednaná zmluvná pokuta 331,94 eur. Odporca porušením svojich povinností riadne a včas platiť za poskytnuté služby počas doby viazanosti sa dopustil takého konania, ktorým zapríčinil, že navrhovateľ dňa 13.07.2010 po márnom uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty na zaplatenie dlžných čiastok od zmluvy odstúpil. Suma 967,93 eur predstavuje mesačné poplatky za služby, hovorné, poplatky za ostatné telekomunikačné služby a poplatky za upomienky. Suma 331,94 eur predstavuje dojednanú zmluvnú pokutu. Odporca sa k návrhu vyjadril iba vo vzťahu k zmluvnej pokute, ktorá je podľa neho neprimerane vysoká.

Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že právny predchodca navrhovateľa spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s., so sídlom T. XXX/A, U., IČO: 35 705 019 (ďalej len navrhovateľ) uzatvoril dňa 30.08.2007 s odporcom zmluvu o pripojení č. 2677017, na základe ktorej bola odporcovi poskytnutá aktivovaná SIM karta s prideleným telefónnym číslom XXXXXXXXXX. K tejto zmluve bol dňa 30.08.2007 uzatvorený dodatok, na základe ktorého si odporca dohodol balík služieb "100 Viac". Navrhovateľ na základe dodatku odpredal odporcovi mobilný telefón Sony Ericsson K550i za kúpnu cenu 0,03 eur (1,- Sk). Odporca sa okrem iného zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a pre prípad porušenia zmluvných povinností zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu 331,94 eur (10 000,- Sk). Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pripojení uzavretej medzi účastníkmi sú aj všeobecné podmienky. Navrhovateľ vystavil odporcovi faktúru č. 7005816047 na sumu 804,25 eur, splatnú dňa 11.07.2010, faktúru č. 7006768194 na sumu 97,59 eur, splatnú dňa 11.08.2010, faktúru č. 7007795399 na sumu 363,59 eur, splatnú dňa 11.09.2010, faktúru č. 7008793206 na sumu 2,50 eur, splatnú dňa 11.10.2010 a faktúru č. 7106285424 na sumu 331,94 eur, splatnú dňa 09.07.2011. Z faktúr vyplýva, že bez sumy zmluvnej pokuty, poplatku za upomienku a cien mesačných poplatkov, boli odporcovi poskytnuté a vyúčtované hlasové a nehlasové služby v celkovej cene 866,92 eur, pričom naposledy vyúčtovaná cena týchto služieb bola splatná dňa 11.09.2010 (faktúra č. 7007795399) a faktúrami splatnými neskôr boli vyúčtované iba poplatok za upomienku a zmluvná pokuta. Listom zo dňa 30.09.2010 navrhovateľ od zmluvy odstúpil.

Na danú vec súd prvého stupňa aplikoval ust. § 43 ods. 1, § 42 ods. 4 písm. b/ Zákona č. 610/2003 o elektronických komunikáciach, § 48 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 4, 5, § 451 ods. 1, 2, § 457, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, s odkazom na ktoré v odôvodnení uviedol, že dospel k záveru, o čiastočnej dôvodnosti návrhu. Zmluva, ktorú účastníci uzatvorili, je spotrebiteľskou zmluvou. Odstúpením od zmluvy zo strany navrhovateľa bola zmluva zrušená od začiatku, a preto mu je odporca povinný vydať iba bezdôvodné obohatenie, t. j. uhradiť iba to, čo na základe zmluvy dostal, teda sumu 866,92 eur, t. j. hodnotu služieb, ktoré boli odporcovi poskytnuté. Keďže zmluva bola odstúpením od začiatku zrušená, navrhovateľ nemá nárok na žiadne mesačné poplatky za paušál (program alebo balík služieb) bez ohľadu na jeho využitie a ani iné poplatky (ani poplatok za upomienku) a zmluvné pokuty. Uvedené vyplýva z ust. § 48, § 451 a § 457 Občianskeho zákonníka. Všeobecne platí, že zmluva sa odstúpením od nej v celosti od začiatku nezrušuje za podmienky, že sa na tom účastníci dohodli. Takáto dohoda však zároveň musí byť v súlade s právnymi predpismi. V tomto prípade sa účastníci vo všeobecných podmienkach síce dohodli, že odstúpením od zmluvy zanikajú všetky právne vzťahy založené zmluvou, no účinky odstúpenia dohodli neskôr, než stanovuje Občiansky zákonník, čím by mal navrhovateľ nárok na úhradu zmluvných záväzkov, ktoré vznikli odporcovi do odstúpenia od zmluvy. Túto zmluvnú podmienku však považoval súd za neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a tým aj za neplatnú pre jej rozpor so zákonom, konkrétne s ustanovením § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože takáto zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zachováva právo navrhovateľa (dodávateľa, veriteľa) na všetky poplatky a sankcie (poplatky za mesačné programy bez ohľadu na rozsah ich využitia, poplatky za upomienky, zmluvné pokuty), zhoršuje postavenie spotrebiteľa, pretože spotrebiteľa zaväzuje nad rámec povinnosti vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa uvedenej zmluvnej podmienky dohodnutej medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku. Zároveň uvedené všeobecné podmienky vrátane uvedenej neprijateľnej podmienky boli koncipované v rámci štandardnej (tzv. formulárovej alebo aj typovej) zmluvy a neboli individuálne dojednané. Navrhovateľ, ktorý zmluvu vrátane obchodných podmienok sformuloval, síce v súlade so zákonom, no sám a dobrovoľne využil ustanovenie zmluvy o odstúpení, pričom existujú aj iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia. Z uvedených dôvodov súd návrhu vyhovel iba v časti a uložil odporcovi povinnosť vydať navrhovateľovi bezdôvodné obohatenie, t. j. uhradiť iba tie služby, ktoré mu boli poskytnuté v súvislosti s prevádzkou telefónneho čísla XXXXXXXXXX nad rámec mesačného programu služieb, ktoré sú preukázateľne jeho bezdôvodným obohatením a vyplývajú z faktúr. Ďalšie poplatky, vrátane poplatku za mesačný program 100 Viac (resp. 200Viac), nie je odporca povinný platiť z dôvodu, že navrhovateľ od zmluvy odstúpil, čím bola zmluva od začiatku zrušená. Navrhovateľ by tak mal nárok iba na vydanie bezdôvodného obohatenia, teda úhradu sumy za skutočne poskytnuté služby odporcovi (napr. úhrada skutočne uskutočnených hovorov v rámci balíka),

avšak z predložených dôkazov nebol preukázaný rozsah tohto bezdôvodného obohatenia, keď z faktúr vyplýva iba rozsah pretelefonovaných minút, no zo žiadneho dôkazu nevyplýva suma bezdôvodného obohatenia, teda suma, ktorá by zodpovedala bežnej cene za pretelefonovanú časovú jednotku hovoru bez dohodnutého konkrétneho programu služieb a nie je možné vychádzať iba z ceny hovoru za minútu nad rámec programu iba v prípade jedného programu služieb, keď odstúpením od zmluvy bola od začiatku zrušená aj dohoda o konkrétnom programe služieb a okrem toho ani z faktúr nie je zrejmé, aká časť hovorov bola uskutočnená v špičke a mimo špičky, keď aj vzhľadom na toto kritérium sú ceny rozdielne, čo vyplýva z predloženého cenníka. Odporca sa s úhradou uvedenej sumy dostal do omeškania, a to najneskôr odo dňa splatnosti poslednej faktúry, keď v tomto prípade pre odstúpenie od zmluvy možno faktúru považovať za výzvu v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľovi tak z priznanej sumy bezdôvodného obohatenia patrí aj zákonný úrok z omeškania 9 % ročne, keď v prvý deň omeškania odporcu bola základná úroková sadzba ECB vo výške 1 %, pričom prvým dňom omeškania odporcu s úhradou celej sumy bol deň 12.09.2010, t. j. deň nasledujúci po splatnosti poslednej faktúry, ktorou boli účtované služby poskytnuté odporcovi nad rámec mesačných poplatkov. Navrhovateľ si však úrok z omeškania uplatňoval od neskoršieho dňa a od tohto dňa mu súd aj úrok z omeškania priznal. Navrhovateľ si však uplatňoval úrok z omeškania vyšší (9,25 % ročne), než mu v zmysle vyššie uvedeného patrí, zrejme vychádzal zo splatnosti poslednej faktúry, ktorou vyúčtoval odporcovi zmluvnú pokutu. Okrem toho, že zmluvná pokuta mu nepatrí, nemôže mu byť priznaný vyšší, než zákonný úrok z omeškania, pričom tento je potrebné určiť zvlášť vo vzťahu k jednotlivým splatným čiastkam tvoriacim uplatnenú sumu a pokiaľ si navrhovateľ uplatňuje úrok z omeškania jednou sadzbou z celej uplatnenej sumy, ktorá je tvorená čiastkovými nárokmi, nesmie byť úrok z omeškania vyšší, než úrok z omeškania z tej časti uplatnenej sumy, z ktorej úhradou sa odporca dostal do omeškania v období, keď bola základná úroková sadzba ECB a tým aj úrok z omeškania najnižší. Z uvedených dôvodov vyhodnotil súd návrh navrhovateľa iba za čiastočne dôvodný a preukázaný a v časti nad rámec preukázaného bezdôvodného obohatenia a v časti úroku z omeškania presahujúcom zákonný úrok z omeškania ho ako nedôvodný zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, že vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo, pretože navrhovateľ mal v konaní iba čiastočný úspech a zároveň jeho neúspech nebol iba nepatrný, keď z uplatnenej sumy mu bolo priznaných menej ako 67 %, čím je jeho čistý úspech nižší ako 34 %.

Rozsudok súdu prvého stupňa v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu, a to v časti, ktorou súd prvého stupňa vo zvyšku jeho návrh zamietol a žiadal odvolací súd o jeho zrušenie a vrátenie súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prípadne žiadal jeho zmenu, a to tak, že odporca bude zaviazaný zaplatiť mu celú nárokovanú čiastku vrátane príslušenstva, ako aj náhrady trov konania. Uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 73,- eur. Dôvodil, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím uplatnil dôvod odvolania uvedený v ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. ďalej, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho posúdenia veci, čím uplatnil dôvod odvolania uvedený v ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., a že v konaní došlo k vadám uvedených v ust. 221 ods. 1 O.s.p.. Nesprávnosť právneho posúdenia veci, videl v posúdení nároku navrhovateľa ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Dôvodil, že v zmysle všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, sú účinky odstúpenia dohodnuté inak ako v zákone. Momentom zrušenia a teda zánikom zmluvy je s poukazom na text v pokuse o zmier uvedený deň, nasledujúci po uplynutí lehoty poskytnutej na úhradu pohľadávky, t.j. v tomto prípade 13.10.2010. Z uvedeného dôvodu, teda nemôže byť jeho nárok posudzovaný v režime bezdôvodného obohatenia, pretože všetky nároky ním uplatnené vznikli ešte pred odstúpením od tejto zmluvy. V tomto smere poukázal na rozhodnutie iného odvolacieho súdu. Nesúhlasil s tým, že odlišné dojednanie v zmluve, týkajúce sa účinkov odstúpenia od zmluvy oproti Občianskemu zákonníku, vyhodnotil prvostupňový súd ako neprijateľnú zmluvnú podmienku pre jej rozpor so zákonom. Túto skutočnosť upraviť si v zmluve mu umožňuje ust. § 48 Oz. Zmluvné dojednanie týkajúce sa účinkov zrušenia zmluvy o pripojení do budúca, sa týka oboch zmluvných strán a má na ne rovnaký dopad. Poukázal tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 24.07.2012 č.k. 32Cdo 337/2010. V súvislosti s uvedeným poukázal tiež na súčasné platné znenie zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách. Podľa jeho názoru, súd rozhodujúci o neprijateľnosti zmluvnej podmienky má okrem jej textu prihliadať na všetky okolnosti t.j. povahu tovaru alebo služby, okolnosti súvisiace s uzavretím zmluvy, všetky ostatné podmienky zmluvy a tiež na inú zmluvu, od ktorej závisí posudzovaná zmluva. V tomto prípade bol odporcovi poskytnutý mobilný telefón v hodnote 198,83 eur len za 0,03 eur,

ktorý mu po ukončení zmluvného vzťahu zostal. Získal ho za cenu, ktorá nezodpovedá jeho hodnote, čo je podľa jeho názoru tiež v rozpore s dobrými mravmi podľa Občianskeho zákonníka. Táto zľava mu bola poskytnutá z dôvodu, že sa zaviazal využívať služby navrhovateľa po dobu 24 mesiacov. Sám si zvolil program služieb aj prevzatie mobilného telefónu. Navrhovateľ ako podnikateľ poskytujúci telekomunikačné služby musí pravidelne investovať nemalé finančné prostriedky do technológie, vývoja a licencií a v prípade, že zákazník prestane plniť svoje povinnosti zo zmluvy, platiť za služby riadne a včas, príde o zisk, ktorý predpokladal, že dosiahne po dobu viazanosti. Napriek tomu, že považoval jeho nárok zo strany súdu za nesprávne právne posúdený, poukázal na to, že s jednou z podstatných podmienok každej zmluvy o pripojení je druh programu, ktorý si zákazník vyberá, ktorý vyhovuje jeho individuálnym potrebám, ktorý obsahuje určitý základný rámec, počet voľných minút, voľných sms, pričom využívanie služieb nad rámec paušálu, je spoplatnené v súlade s platným cenníkom programov a služieb. Súd síce priznal navrhovateľovi cenu za služby, ktoré boli poskytnuté nad rámec mesačného programu, keďže ich zjavne odporca využíval, avšak služby v rámci voľného mesačného programu mu nepriznal napriek tomu, že boli stanovené pevnou mesačnou službou a využité boli odporcom.

Odporca, ani opatrovníčka odporcu, nevyužili svoju zákonnú možnosť písomne sa vyjadriť k podanému odvolaniu.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a za použitia § 212 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné za použitia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdiť.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno v zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými pod písm. a) - f) citovaného zákonného ustanovenia. Navrhovateľ vo svojom odvolaní uplatňoval dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. (v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1), uvedené v ust. § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. (súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) a v ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. (rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci).

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru o neopodstatnenosti navrhovateľom podaného odvolania.

Pokiaľ ide o navrhovateľom uplatnený odvolací dôvod, uvedený v ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p., spočívajúci v tom, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 O.s.p., existenciu ktorých však navrhovateľ v odvolaní bližšie skutkovo nevymedzil, obligatórne odvolací súd skúmal, či napadnuté rozhodnutie a jemu predchádzajúce konanie niektorou z vád uvedených v ust. § 221 ods. 1 O.s.p. netrpí, a to s poukazom na úradnú povinnosť odvolacieho súdu na existenciu ktorejkoľvek z týchto vád prihliadať (§ 212 ods. 3 O.s.p.), výsledkom ktorého prieskumu bol záver o nedôvodnosti uplatnenia tohto odvolacieho dôvodu, keďže ani jedna z vád uvedených v ust. § 221 ods. 1 písm. a) až g) O.s.p. odvolacím súdom zistená nebola.

Podstata ďalšieho navrhovateľom uplatneného odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. (súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkov logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

Za dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. sa podľa súdnej praxe považuje nesprávne právne posúdenie veci, ktorým je mylná aplikácia a výklad právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

Podrobným a dôsledným preskúmaním veci, odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti podaného odvolania tiež z hľadiska vyššie uplatnených odvolacích dôvodov, keďže bolo zistené, že súd prvého stupňa vychádzajúci zo správnych skutkových zistení, vec aj následne správne právne posúdil.

Rozsudok súdu prvého stupňa je odôvodnený v súlade s kritériami uvedenými v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. je správny, úplný, zodpovedajúcim spôsobom zdôvodnený, preto podľa § 219 ods. 2 O.s.p. sa aj odvolací súd s jeho odôvodením stotožňuje a na v ňom uvedené dôvody poukazuje.

Na zdôraznenie správnosti uvádza:

Predmetná vec sa týka práva Európskej únie (Smernica rada 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). V našom právnom poriadku práva spotrebiteľov okrem iného chráni aj ust. § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka pričom odvolací súd nemá pochybnosť o ich súlade s právom Európskej únie, umožňujúcim členským štátom prijať na ochranu spotrebiteľov aj prísnejšie ustanovenia, než aké odporúča Smernica rady 93/13 EHS, ktoré ustanovenia významne chránia spotrebiteľov a nepochybne sú náročné na dodávateľa, čo je však pochopiteľné vzhľadom na to, že spotrebiteľ prakticky takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy a faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pri vzájomnej kontraktácii je zjavná.

V preskúmvanej veci niet sporu o tom, že predmetom konania sú nároky navrhovateľa vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy. Spoločnosť T-Mobile Slovensko, ktorý je právnym predchodcom navrhovateľa, konal pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, preto je potrebné v zmysle § 52 ods. 3 OZ ho považovať za dodávateľa a odporcu ako fyzickú osobu, nekonajúcu v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo inej podnikateľskej činnosti za spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 4 O.s.p. a predmetnú zmluvu teda posúdiť ako zmluvu spotrebiteľskú, vzhľadom ku ktorej skutočnosti je tu existencia povinnosti súdu skúmať, či zmluvné podmienky nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, či už z dôvodu informovanosti alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu vopred naformulovanej typovej zmluvy.

Súd prvého stupňa plniaci tak svoju zákonnú povinnosť správne posúdil, že zmluvná podmienka obsiahnutá vo všeobecných podmienkach, v zmysle ktorej si účastníci dohodli účinky odstúpenia inak ako v Občianskom zákonníku (bod 15.12.VoP v zmysle ktorého končí platnosť a účinnosť zmluvy a teda zmluva sa zrušuje ku dňu doručenia písomného oznámenia odstúpenia od zmluvy druhej zmluvnej strane, ak spoločnosť uvedie vo svojom oznámení neskorší deň, ku ktorému má zmluva na základe odstúpenia zaniknúť, tak zanikne až k tomuto dňu), je neprijateľná a teda neplatná (§53 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka).

Podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva v zásade zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc), a to vychádzajúci z ust. § 48 ods. 2 OZ, čím zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy a momentom odstúpenia od zmluvy, vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bez dôvodné obohatenie, či náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 OZ). Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, bez pochybností zhoršujú jeho postavenie, pretože akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia úrokov, poplatkov či iných paušálnych služieb napriek ich zrušeniu, popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc, postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy, dohodnuté v zmluve sú teda v prospech odporcu ako spotrebiteľa nevýhodnejšie, ako dôsledky odstúpenia od zmluvy vychádzajúci z právnej úpravy v Občianskom zákonníku.

Rovnako nemožno v súvislosti s vyššie uvedeným ponechať bez povšimnutia, že celá zmluva o pripojení, ako aj všeobecné podmienky sú písané tak drobným písmom, že pre priemerného bežného spotrebiteľa nie sú v bežnej praxi opoznatelné a jasne, zreteľne a zrozumiteľne ich možno prečítať len pod lupou, čo samo o sebe v nadväznosti na skutočnosť, že akékoľvek teda aj dotknuté zmluvné dojednanie nebolo

možné zo strany odporcu ako spotrebiteľa žiadnym spôsobom ovplyvniť, svedčí nie len o zmluvnej nevyváženosti zmluvných strán so záverom o bezpochyby výrazne slabšej vyjednávacjej pozícii pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej predtlačenej zmluvy o.i. aj pokiaľ ide o dotknuté ustanovenie, týkajúce sa odstúpenia od zmluvy a jej následkov, čo súdna prax považuje za nekalú obchodnú praktiku a už aj s poukazom na túto skutočnosť, nemožno poskytnúť výkonu takého práva súdnu ochranu.

V súvislosti s námietkou voči aplikácii právnej úpravy Občianskeho zákonníka na danú vec, odvolací súd poukazuje na ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1. mája 2014) v zmysle ktorého ustanovenia v spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť 1. mája 2014 a právny predpis, ktorého je súčasťou, nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že od jeho účinnosti, sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Teda aj ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, ako je tomu aj v preskúmvanej veci, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, čo sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvého stupňa jednoznačne nepochybil, keď na právny vzťah účastníkov založený vyššie identifikovanou úverovou zmluvou, aplikoval príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nemožno akceptovať ani odvolaciu námietku navrhovateľa, že v dôsledku aplikácie právnej úpravy na odstúpenie od zmluvy v zmysle občianskeho práva, je tento znevýhodnený, čo považuje za rozporné s princípom právnej istoty, pretože sú to práve spotrebiteľia, ktorí môžu dôvodne očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú vo svojich dôsledkoch nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka, čo je v súlade s princípom právnej istoty a dôvery v objektívne občianske právo, čo si vyžaduje záujem na vyššej ochrane pri štandardných typových zmluvách s následkom tzv. jednostrannej kogentnosti v ustanovení Občianskeho zákonníka. Nemožno tiež neprihliadnuť na to, že to bol práve navrhovateľ, ktorý túto štandardnú typovú zmluvu formuloval, a napriek tomu, že existujú iné inštitúcie súkromného práva, ktoré mohol využiť, a ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzatvorenia, ako napríklad výpoveď, bol to on sám, ktorý sa dobrovoľne rozhodol využiť ustanovenie zmluvy o odstúpení. Ustanovenia zmluvných podmienok, podľa ktorých má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy, sú upravené nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s § 53 a § 54 a 457 OZ. Pokiaľ za týchto okolností súd prvého stupňa nárok navrhovateľa posudzoval ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, s poukazom na čo tomuto priznal len sumu rovnajúcu sa cene za skutočné poskytnuté služby odporcovi, ktoré bolo možné z návrhu a pripojených faktúr špecifikovať len nad rámec pretelefonovaných minút v rámci mesačného programu, pričom z dohodnutého mesačného poplatku v rámci programu zo zmluvy vyplývajúceho, rozsah takto špecifikovaného bezdôvodného obohatenia zistiť nebolo možné, nemohol súd prvého stupňa postupovať inak, ako vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietnuť. Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na to, že ako podnikateľ musí pravidelne investovať, vzhľadom na to, že poskytuje telekomunikačné služby nemalé prostriedky do technológií, vývoja a licencií a v prípade predčasného ukončenia zmluvy tak nedosiahne zisk, ktorý predpokladal, tieto tvrdenia vo vzťahu v preskúmvanej veci sú právne bezvýznamné, pretože je vecou dodávateľa ako podnikateľského subjektu, akú obchodnú politiku na dosiahnutie svojho zisku zvolí, pričom jej prípadný neúspech, rozhodne nemôže ísť na ťarchu spotrebiteľa. Predaj mobilného telefónu za zľavnenú kúpnu cenu, teda poskytnutie tohto benefitu, je len prejavom ofenzívnej obchodnej politiky navrhovateľa, ktorý v snahe uspieť v konkurenčnom boji na relevantnom trhu, predával mobilné telefóny za nižšiu, ako skutočnú cenu.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, za použitia § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol za použitia § 224 ods. 1 v spojitosti s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcovi ako úspešnému v odvolacom konaní, ich náhradu nepriznal s poukazom na skutočnosť, že tento si náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu mu ani žiadne trovy odvolacieho konania nevyplynuli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e p r í p u s t n é .